

СТАНОВИЩЕ

от Велислав Заимов,

професор доктор в катедра „Дирижиране и композиция“
на Теоретико-композиторския и диригентски факултет в Националната
музикална академия „Проф. П. Владигеров“, член на научно жури,
в ЮЗУ „Неофит Рилски“, Факултет по изкуствата,
катедра „Музика“ за защита на дисертационен труд
„Женските и детските персонажи в избрани съвременни китайски оперни творби“
на Ху Сяоце за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“

Ху Сяоце е родена през 1983 година в Китай. Между 2003 и 2007 следва с бакалавърска степен Одеската музикална академия „А. З. Нежданова“ специалност солово пеене, а през 2008 година получава и магистърска степен отново по солово пеене в същата академия при известната певица Лариса Куририк.

От 2009 година работи като учител по музика в Музикалната консерваторията към университета в Шенянг.

Има издадени две книги: „Историческата еволюция и жанрове на китайското национално вокално изпълнение“ и „Изследване на изкуството и естетическата ориентация на националното вокално изпълнение“, както и десет научни статии върху историята и развитието на вокалната музика в Китай.

Като изпълнител Ху Сяоце е участвала в три кантати от китайски композитори, за което е получила национални награди.

Дисертационният труд включва четири глави, предшествани от увод и последвани от заключение, списък с приносите на труда, списък с публикациите и с творческата дейност.

Глава първа „Китайската опера като синтез на сценичните изкуства, на вокалната солова и хорова музика“ е своеобразен обзор върху оперния жанр в Китай. Тук са посочени първоизточниците, както и влиянията, които този жанр е претърпял. Авторката пише: *„Китайската опера се формира на базата на два основни компонента: наследяване на традицията и усвояване на чуждата култура.“* Тук е посочена ролята на драмата, на литературния първоизточник при изграждането на всяка оперна творба. Ако при първите образци операта е била като драма с музикален съпровод, то в последствие постепенно музиката участва наравно с драмата като равностоен елемент в

развитието: „операта е драма, разгърната чрез музика”. С други думи, поучава се това, което в европейската музикална култура се определя като оперна драматургия. Съществени и характерни елементи за китайската опера са пантомимата и танцът – нещо, което принципно я отличава от европейската; особено що се отнася до пантомимата.

Глава втора „Традиционното и съвременното китайско оперно изпълнителско изкуство“ е посветен на вече утвърдените традиции на оперното изпълнение в Китай. Операта в Китай има история повече от сто години с утвърдени традиции и практики на изпълнение. Естествено е, че първоначално китайската школа се влияе от европейската и най-вече от нейните „реалистични методи“ на представяне на съдържанието. Същевременно те се съчетават с „традиционната китайска система за свободно изпълнение“. Тук трябва да се спомене и влиянието, което оказва в китайския изпълнителски стил традиционната драма Янгъ от Йенан, където в сценичното действие се използват и традиционни танцови стъпки, както и атрибути като чадъри и ветрила. Друга характерна черта на оперното изпълнение е типичното, така наречено „Етническо пеене”, което според авторката произлиза от китайското традиционно пеене, съчетано с белкантово звукоизвличане. Съществено значение за китайските сценични изкуства заема изпълнението да детски мюзикъли с изпълнители деца – актьори, които едновременно пеят, играят и танцуват. Този жанр има важно възпитателно и образователно значение за младото поколение.

В глава трета „Съвременното китайско композиторско творчество в музикално-сценичния жанр“ авторката разглежда различни подходи към на съвременни китайски сценични произведения. Тя описва два основни подхода при създаването на оперната творба. Единият е литературен, отнасящ се до сюжета на произведението, а другият – музикален и свързан с ролята на композитора. За да се достигне до поставянето на оперен спектакъл, следва да съчетаят действията и идеите на целия постановъчен екип: композитор, либретист, режисьор, сценограф и диригент. В търсене на китайски национален стил се отделя внимание както на елементи от чисто технологично естество (драма и пеене), така и на съдържанието (с особена тежест върху антивоенната тематика).

В тази глава е разгледан основно жанра детски мюзикъл с неговия най-изявен представител - композитора Ли Дзинхуей.

В таблица са дадени заглавията и авторите на двадесет и четири оперни творби, заемащи съществено място в културния живот на Китай. Това е своеобразно онагледяване на насоките, в които се развива китайската опера.

Глава четвърта *„Ролята на детските и на женските персонажи в драматургичното развитие на китайските музикално-сценични творби“* разглежда разпределението на ролите в китайските музикално-сценични изкуства. Авторката установява, че *„не е голям броят на творбите, в които децата играят основни персонажи“*. Децата са използвани за специфични роли: чудновати природни явления, животни, насекоми в творби с приказно съдържание. С други думи децата могат да въплъщават необичайното и фантастичното. Дадени са и няколко примера с детски мюзикъли, станали популярни в Китай. Тези мюзикъли имат и възпитателен характер - да развият умения за импровизация и фантастично мислене, както и да поощрят индивидуалността на децата.

Женските роли обикновено са на майки, съпруги, влюбени жени. Те намират голямо приложение в творбите с революционен характер, но също и в творби с фантастично съдържание.

Целият дисертационен труд разкрива стъпка по стъпка развитието на музикално-сценичните жанрове в Китай, тръгвайки от исторически план и достигайки до специфичните особености на китайската опера от днешния ден.

Трудът е построен с ясна структура и логическа последователност. От приложените примери се разбира, че авторката познава значителна част от китайските музикално-сценични произведения с техните подробности – и по отношение на съдържанието, и по отношение на музиката. Всичко това ѝ дава възможност да покаже пълна картина на този жанр в Китай.

След всичко изредено до тук, давам положителна оценка на дисертационния труд и предлагам на почитаемото научно жури да бъде присъдена образователната и научна степен „Доктор“ на Ху Сяоце.

София, 07.02.2025 г.

проф. д-р Велислав Заимов

STANOVISHT E

by Velislav Zaimov

**Professor, Doctorat the Department of "Conducting and Composition"
of the Theoretical-Compositional and Conducting Faculty at the National Academy of
Music "Prof. Pancho Vladigerov",
Member of the Scientific Jury at South-West University "Neofit Rilski",
Faculty of Arts, Department of "Music",
for the defense of a doctoral dissertation**

"Female and Child Characters in Selected Contemporary Chinese Opera Works"

by Hu Xiaojie

for the conferment of the educational and scientific degree of "Doctor".

Hu Xiaojie was born in 1983 in China. Between 2003 and 2007, she studied solo singing at the Odessa State Music Academy "A. Z. Nezhdanova," obtaining a bachelor's degree, and in 2008, she received her master's degree in solo singing from the same academy under the guidance of the renowned singer Larisa Kuririk.

Since 2009, she has been working as a music teacher at the Music Conservatory of Shenyang University.

She has published two books: *The Historical Evolution and Genres of Chinese National Vocal Performance* and *An Investigation into the Art and Aesthetic Orientation of National Vocal Performance*, as well as ten scientific articles on the history and development of vocal music in China.

As a performer, Hu Xiaojie has participated in three cantatas by Chinese composers, for which she has received national awards.

Her dissertation consists of four chapters, preceded by an introduction and followed by a conclusion, a list of contributions to the work, a list of publications, and a list of creative activities.

Chapter One, *Chinese Opera as a Synthesis of Stage Arts, Solo and Choral Vocal Music*, is a kind of overview of the opera genre in China. It identifies the primary sources and influences the genre has undergone. The author writes: "Chinese opera is formed based on two main components: the inheritance of tradition and the assimilation of foreign cultures." This chapter outlines the role of drama and the literary source in the creation of each opera work. While in the early examples, opera was essentially a drama with musical accompaniment, over time,

music became an equally important element, alongside drama, in its development: "Opera is drama unfolded through music." In other words, the opera dramaturgy concept, as it is known in European musical culture, is being formed. Essential and characteristic elements of Chinese opera are pantomime and dance—something that distinguishes it fundamentally from European opera, particularly with regard to pantomime.

Chapter Two: 'Traditional and Contemporary Chinese Operatic Performance Art' is dedicated to the established traditions of operatic performance in China. Chinese opera has a history of over a hundred years, with well-established traditions and performance practices. Naturally, the Chinese school of opera was initially influenced by European opera, particularly its 'realistic methods' of presenting content. At the same time, these were combined with the 'traditional Chinese system of free performance.' The influence of the traditional *Yangge* drama from Yunnan on Chinese performance style should also be mentioned, where traditional dance steps are used in the stage action, as well as props like umbrellas and fans. Another characteristic feature of operatic performance is the so-called 'Ethnic Singing,' which, according to the author, originates from traditional Chinese singing combined with bel canto vocal production. A significant aspect of Chinese stage arts is the performance of children's musicals with child performers—actors who simultaneously sing, act, and dance. This genre holds important educational and pedagogical value for the younger generation.

In Chapter Three, *Contemporary Chinese Compositional Creativity in the Musical-Stage Genre*, the author explores different approaches to modern Chinese stage works. She describes two primary approaches in the creation of an operatic work. One is literary, related to the plot of the piece, and the other is musical, connected with the role of the composer. To bring an opera to life, the actions and ideas of the entire production team must be combined: composer, librettist, director, set designer, and conductor. In the search for a Chinese national style, attention is given both to elements of a purely technical nature (such as drama and singing) and to the content, with a particular focus on anti-war themes.

This chapter primarily examines the genre of children's musicals, with the most prominent representative being composer Li Jinhui. A table is provided listing the titles and authors of twenty-four operatic works that hold a significant place in the cultural life of China. This serves as a representation of the directions in which Chinese opera is developing.

Chapter Four, *The Role of Child and Female Characters in the Dramaturgical Development of Chinese Musical-Stage Works*, explores the distribution of roles in Chinese musical-stage arts. The author notes that "the number of works in which children play main characters is not large." Children are used for specific roles: strange natural phenomena, animals, and insects in works with fairy-tale themes. In other words, children can embody the unusual and fantastical. Several examples of children's musicals, which have become popular in China, are given. These musicals also have an educational aspect—to develop skills for improvisation and fantastic thinking, as well as to encourage the individuality of children.

The female roles are typically those of mothers, wives, and lovers. They are widely used in works with revolutionary themes, as well as in those with fantastical content.

The entire dissertation reveals, step by step, the development of musical-stage genres in China, starting from a historical perspective and reaching the specific characteristics of Chinese opera today.

The work is structured with clear organization and logical progression. From the examples provided, it is clear that the author has a deep knowledge of a significant portion of Chinese musical-stage works, including their details—both in terms of content and music. This comprehensive understanding allows her to present a complete picture of this genre in China.

Based on everything discussed above, I give a positive evaluation of the dissertation and recommend that the esteemed academic jury confer the educational and academic degree of "Doctor" upon Hu Xiaojie.

Sofia, 07.02.2025 г.

Prof. Dr. Velislav Zaimov